

Nr 928

Av herr **Wallmark**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 16, angående anslag till studiebidrag m. m. för budgetåret 1969/70.

(Lika lydande med motion nr 1062 i Andra kammaren)

I Kungl. Maj:ts proposition 1969: 16 angående anslag till studiebidrag m. m. behandlas även frågan om behovet av barntillsyn för studerandefamiljerna. Denna fråga har tidigare tagits upp av en arbetsgrupp inom utbildningsdepartementet (stencil U 1968: 1). Arbetsgruppen anför att det totala antalet studerande inom den högre undervisningen i landet kan beräknas till cirka 120 000, av vilka cirka 3/4 studerar vid universitet och högskolor. De studerande är spridda över 50 utbildningsorter, men endast i fyra orter överstiger deras antal 10 000. Det är således endast i dessa (Stockholm, Uppsala, Göteborg och Lund/Malmö) fyra regioner — samt i Umeå (med mindre än 5 000 studerande) — som barntillsynsfrågorna kan sägas vara ett kvantitativt problem.

Koncentrationen till studieorterna av studerande familjer — vilka samtidigt som de i många fall endast är tillfälliga kommunmedlemmar och inte bidrar med någon kommunalskatt har ett stort behov av barntillsyn — framstår utan tvekan som en belastning för kommunens barntillsynsorganisation.

I ett samhälle utan tillräcklig barntillsyn är studerande med barn studiemässigt sämre ställda än studerande utan barn, och de förra löper större risker att inte kunna fullfölja sina studier. Detta accentueras ytterligare genom att riksdagen nyligen behandlat Kungl. Maj:ts proposition angående utbildningens organisation vid filosofisk fakultet m. m. (1969: 4).

Barntillsynen för studerandefamiljerna kan inte utan vidare anses vara en angelägenhet för värdkommunen. Kostnaderna för barntillsynen skulle emellertid kunna balanseras mellan de studerandes respektive hemkommuner i likhet med det system som tillämpas på det gymnasiala stadiet. Ett förslag om ett interkommunalt ersättningssystem i universitetsregionerna mellan berörda kommuner är enligt min mening inte att föredra, då den administrativa apparaten torde bli alltför svårbemästrad. Staten investerar emellertid stora summor i högre utbildning, och brist på barntillsyn orsakar ostridigt i många fall studiemisslyckanden, varför det borde ligga i statens intresse att förebygga dessa misslyckanden genom att överta kostnaden för barntillsynen för studerandefamiljerna.

Det finns dock skäl som talar mot en ökad statlig satsning på detta om-

råde. Det kan således anses felaktigt att ge de studerandes barn generell förtur före barn till exempelvis ensamstående mödrar. Grundvärderingen att staten inte skall privilegiera vissa samhällsgrupper utan mycket starka skäl är också svår att komma ifrån. Detta gör avvägningsfrågan mycket svårlöst. I arbetsgruppen har en ledamot gjort avvägningen mellan argument, motargument och förhoppningar om de kommunala myndigheternas insatser och har ansett att ett statsbidrag i stimulanssyfte bör utgå under en övergångsperiod. För min del anser jag, att staten bör ta hand om kostnaden för barntillsynen helt och hållet men att frågan bör bli föremål för förnyad översyn i framtiden. Arbetsgruppen anser — i likhet med remissinstanserna och departementschefen — att särskilda kategoridaghem för barn till studerande inte skall inrättas. Ett statligt övertagande av kostnaderna för barntillsynen för studerandefamiljer innebär inte nödvändigtvis att sådana kategoridaghem inrättas. Dessa daghem bör självfallet vara öppna också för andra barn.

Med stöd av vad ovan anförts hemställas,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa att Kungl. Maj:t framlägger förslag om den framtida finansieringen av barntillsynen för studerandefamiljer i enlighet med vad i motionen anförts.

Stockholm den 25 mars 1969

Gunnar Wallmark (m)

Nr 929

Av herr **Wirtén**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 16, angående anslag till studiebidrag m. m. för budgetåret 1969/70.

(Lika lydande med motion nr 1064 i Andra kammaren)

Stockholm den 25 mars 1969

Rolf Wirtén (fp)
